

Itella Posti Oy
PL 7 / Itella Oyj
00011 ITELLA

Viite
Ref.
Ref.

Asia
Ärende
Subject

VIESTINTÄVIRASTON PÄÄTÖS ITELLA POSTI OY:N NIMEÄMISESTÄ YLEISPALVELUYRITYKSEKSI
KIRJELÄHETYSTEN POSTIPALVELUN TARJONTAAN

1. POSTIYRITYS, JOTA PÄÄTÖS KOSKEE

Itella Posti Oy (Y-tunnus 0109357-9)
PL 7 / Itella Oyj
00011 ITELLA

2. ALUEET, JOITA PÄÄTÖS KOSKEE

Koko maa lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa.

3. ASIAN VIREILLETULO JA KÄSITTELY VIESTINTÄVIRASTOSSA

Postilain (415/2011) 22 §:n mukaan Viestintäviraston on säännöllisin väliajoin arvioitava kirje- ja pakettipalveluiden markkinoita. Markkinoiden arvioinnissa tulee selvittää palveluiden tarjonta eri puolilla maata siten, että Viestintävirasto voi arvioida tarvetta asettaa velvollisuus tarjota yleispalvelua. Markkinoiden arvioinnin perusteella Viestintäviraston tulee päättää, onko yleispalvelun turvaamiseksi tarpeen määrätä yleispalveluvelvoitteita. Viestintäviraston on päätöksellään asetettava yhdelle tai useammalle postiyritykselle velvollisuus tarjota yleispalvelua, jos markkinoiden arviointi osoittaa sen olevan välttämätöntä yleispalvelun turvaamiseksi.

Viestintävirasto on arvioinut kirje- ja pakettipalveluiden markkinoita uuden postilain voimaantulon myötä ensimmäistä kertaa syksyllä 2011. Yleispalveluyrityksen nimeämistä koskeva arviointi ja nimettävän yrityksen valinta on esitetty tämän päätöksen liitteessä 1.

Yleispalveluvelvollisuutta koskevien päätösten tulee postilain 23 §:n mukaan perustua avoimuuden, suhteellisuuden ja syrjimättömyyden periaatteisiin. Viestintävirasto on määritellyt nimeämisessä noudatettavan menettelyn 29.12.2011 päivätyssä muistiossa "Yleispalvelun tarjontaan velvollisten postiyritysten nimeämisessä noudatettava menettely", dnro 778/9210/2011. Nimeämismenettelyä koskevasta muistiosta on järjes-

tetty lausuntokierros ja saatuja lausuntoja on käsitelty muistion luvussa 6. Lisäksi Viestintävirasto on järjestänyt keskustelutilaisuuden ni-
meämismenettelyä koskevasta muistiosta 6.6.2011.

Tämän päätöksen perustelut on esitetty 29.12.2011 päivätyssä muistios-
sa "Yleispalveluyritysten nimeäminen postipalveluiden tarjontaan", dnro
1643/9210/2011 (jäljempänä myös "perustelumustio"). Viestintävirasto
on varannut mahdollisuuden lausua päätösluonnoksista ja niiden perus-
teluista. Saatuja lausuntoja on käsitelty perustelumustion luvussa 9. Pe-
rustelumustioista ja päätösluonnoksista järjestettiin myös keskustelutilai-
suus 25.10.2011.

4. KIRJELÄHETYSTEN POSTIPALVELUIDEN TARJONTAA KOSKEVA YLEISPALVELUVELVOLLISUUS

Yleispalvelun sisällöstä säädetään postilain 3 luvussa. Postilain 14 §:n 1
momentin mukaan koko maassa on oltava pysyvästi tarjolla postipalvelu-
jen yleispalvelu, joka on saatavilla tasapuolisin ehdoin.

Yleispalveluun kuuluvat postilähetykset on määritelty postilain 15 §:ssä,
jonka mukaan yleispalveluun kuuluu mm. seuraavia postilähetyksiä kos-
kevien postipalveluiden pysyvä tarjonta:

1) enintään kahden kilon painoiset kirjelahetykset, jotka maksetaan ylei-
sesti käytettävissä olevilla käteismaksutavoilla ja jotka käyttäjällä on
mahdollisuus jättää postiyrityksen kuljetettavaksi keräilypisteeseen; ko-
timaan kirjelahetyksistä on pidettävä tarjolla ainakin sellaista jättöpäi-
västä lukien toisena arkipäivänä jaettavaksi tarkoitettua kirjetuotetta, jo-
hon sovelletaan postilain 19 §:ssä määriteltyä yleispalvelun laatustan-
dardia;¹

4) 1 [ja 2] kohdassa tarkoitettujen postilähetyksen kirjaamis- ja vakuut-
tamispalvelut.

Yleispalveluun kuuluvat postilain 15 §:n mukaan sekä kotimaan palvelut
että ulkomaanpalvelut.

Yleispalveluun kuuluvat kirjelahetykset on kuvattu tarkemmin peruste-
lumustion luvussa 4.1.

Yleispalvelun tarjoajan on postilain 16 §:n 1 momentin mukaan ylläpidet-
tävä toimipisteitä, joista yleispalveluun kuuluvat tuotteet ja palvelut ovat
saatavilla. Yleispalvelun tarjoajan on käytettävissään olevin keinoin huo-
lehdittava siitä, että toimipisteissä voidaan asioida esteettömästi. Toimi-
pisteet on sijoitettava siten, että yleispalvelun käyttäjät voivat asioida
toimipisteessä kohtuullisen matkan päässä vakituisesta asunnostaan.
Toimipisteiden sijaintia ja kohtuullista matkaa määriteltäessä on otettava
huomioon alueen väestötiheys ja pinta-ala, alueella ilmenevät asiointi-
tarpeet, palveluiden sijainti yleensä ja muut paikalliset olosuhteet sekä
uusien postipalvelumuotojen kehittyminen. Yleispalvelun tarjoajan on yl-
läpidettävä jokaisessa kunnassa vähintään yksi yleispalvelua tarjoava
toimipiste.

¹ Säännöksen 2)-kohdassa määritellään yleispalveluun kuuluvat enintään kymmenen kilon painoi-
set postipaketit, joita koskeva yleispalveluvelvollisuus on asetettu erillisessä päätöksessä, dnro
1645/9210/2011. Säännöksen 3)-kohdan mukaan yleispalveluun kuuluvat maahan saapuvat enin-
tään kahdenkymmenen kilon painoiset postilähetykset. Maahan saapuvia enintään 20 kilon painoi-
sia postipaketteja koskeva yleispalveluvelvollisuus on asetettu päätöksessä dnro 1646/9210/2011.

Postilain 16 §:n 2 momentin mukaan toimipisteenä voi olla myös muu kuin kiinteä toimipiste, jos sen käyttäminen ei vaaranna yleispalvelun saatavuutta. Postilain 16 §:n 3 momentin mukaan yleispalvelun tarjoaja voi ylläpitää 1 momentissa tarkoitettujen toimipisteiden ohella myös muita toimipisteitä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin toimipisteiden sijoittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös toimipisteverkon järjestämiseen liittyvistä teknisistä seikoista.

Postilain 17 §:n mukaan yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset on keräiltävä ja jaettava vähintään kerran päivässä viitenä arkipäivänä viikossa, arkipyhiä lukuun ottamatta. Velvollisuudesta voidaan poiketa tilapäisesti vain, jos postin keräily tai jakaminen estyy syystä, joka johtuu postin saajasta, lain säännöksestä, liikenteen keskeytyksestä tai muusta vastaavasta ylivoimaisesta esteestä ja jota postin jakelussa ei ole voitu ottaa huomioon. Lähettäjällä on oltava mahdollisuus jättää yleispalveluun kuuluvia kirjelähetyksiä postiyrityksen kuljetettaviksi kohtuullisen matkan päässä asunnostaan sijaitsevaan keräilypisteeseen. Kuitattavien lähetyksien jakelussa voidaan käyttää saapumisilmoitusta.

Postilain 18 §:n mukaan yleispalvelun tarjoajalla on oikeus poiketa säädetyistä keräily- ja jakelutiheydestä, kun kyseessä on vaikeakulkuisella saaristo- tai erämaa-alueella sijaitseva talous, joka ei sijaitse ympärivuotisesti liikennöitävän tien varrella mukaan lukien maantielauttojen ja vähintään viitenä päivänä viikossa kulkevien yhteysalusten avulla liikennöitävät reitit. Yleispalvelun tarjoajan on vuosittain toimitettava Viestintävirastolle selvitys poikkeuksen piiriin kuuluvien talouksien lukumäärästä ja sijainnista. Poikkeuksen piirissä voi olla koko maassa enintään 300 taloutta. Viestintäviraston on tarvittaessa ratkaistava, mitkä taloudet kuuluvat keräily- ja jakelutiheydestä tehdyn poikkeuksen piiriin. Poikkeuksen piiriin kuuluvien talouksien kirjelähetyksen keräily ja jakelu on tehtävä vähintään kerran viikossa. Yleispalvelun tarjoajan on ilmoitettava postipaketista sekä viranomaiselta saapuneesta lähetyksestä postin saajalle viivytyksettä. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kolmantena päivänä lähetyksen saapumisesta, jos postin saaja on puhelimitse, sähköpostitse tai muutoin tavoitettavissa.

Postilain 19 §:n mukaan yleispalveluun kuuluvat kotimaan kirjelähetykset, jotka on jätetty yleispalvelun tarjoajan välitettäväksi ja jättöpäivästä lukien toisena arkipäivänä jaettava ja joista on maksettu voimassa oleva maksu, on jaettava siten, että lähetyksistä vähintään 95 prosenttia on perillä viimeistään jättöpäivästä lukien toisena arkipäivänä ja vähintään 98 prosenttia viimeistään kolmantena arkipäivänä. Yleispalveluun kuuluvat kotimaan kirjelähetykset, jotka on jätetty yleispalvelun tarjoajan välitettäväksi ja jättöpäivää seuraavana arkipäivänä jaettava ja joista on maksettu voimassa oleva maksu, on jaettava siten, että lähetyksistä vähintään 80 prosenttia on perillä viimeistään jättöpäivää seuraavana arkipäivänä. Euroopan unionin sisäinen ulkomaanposti on jaettava siten, että lähetyksistä vähintään 85 prosenttia on perillä jättöpäivästä lukien kolmantena päivänä ja 97 prosenttia lähetyksistä on perillä jättöpäivästä lukien viidentenä päivänä. Yleispalvelun tarjoajan on noudatettava unionin sisäisen ulkomaanpostin laatustandardeja sekä koko unionin sisäisessä postissa että kahden unionin jäsenvaltion välisessä postissa.

Postilain 20 §:n mukaan yleispalvelun tarjoajan tai sellaisen yrityksen, joka yleispalvelun tarjoajan kanssa tekemänsä sopimuksen nojalla tarjoaa tämän palveluja asiakkaille, on toiminnassaan:

- 1) annettava palvelua suomen ja ruotsin kielellä noudattaen, mitä kieli- laissa säädetään; ja
- 2) annettava palvelua saamen kielellä noudattaen, mitä saamen kielilais- sa säädetään.

Postilain 21 §:n mukaan yleispalvelun tarjoajan on huolehdittava laissa säädetyn tiedoksiantomenettelyn käytettävissä olosta koko maassa. Yleispalvelun tarjoajan tai sellaisen yrityksen, joka yleispalvelun tarjo- ajan kanssa tekemänsä sopimuksen nojalla tarjoaa yleispalvelun tarjo- ajan palveluja asiakkaille, palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaes- saan tiedoksiantomenettelyyn liittyviä tehtäviä.

Postilain säännöksiä ei sovelleta postilain 1 §:n 4 momentin mukaan kan- sainväliseen postiliikenteeseen siltä osin kuin Suomea velvoittavasta kan- sainvälisestä sopimuksesta johtuu muuta.

5. YLEISPALVELUN TARJOAJAN HINNOITTELU JA KUSTANNUSLASKENTA

Postilain 26 §:n mukaan yleispalvelun tarjoajan on hinnoiteltava yleispal- veluun kuuluvat postipalvelut siten, että hinnat:

- 1) ovat kohtuulliset;
  - 2) ovat sellaiset, että palvelut ovat kaikkien käyttäjien saatavilla heidän asuinpaikastaan riippumatta;
  - 3) ovat kustannussuuntautuneet;
  - 4) kannustavat tehokkaaseen yleispalvelun tarjontaan; ja
  - 5) noudattavat avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.
- Hinnoittelun muutoksista on tiedotettava vähintään kuukautta ennen muutoksen tapahtumista.

Yleispalvelun tarjoajan on postilain 27 §:n mukaan hinnoiteltava jättö- päivästä lukien toisena arkipäivänä jaettavaksi tarkoitettu tavallinen ko- timaan kirjelähetys yhtenäisesti koko maassa. Velvoite koskee yleisesti käytössä olevia yksittäisen kirjeen maksutapoja. Postilain 27 §:ssä tar- koitettu yhtenäinen hinnoittelu ei estä yleispalvelun tarjoajaa tekemästä käyttäjien kanssa yksittäisiä hintasopimuksia yleispalveluun kuuluvista tuotteista ja palveluista. Jos yleispalvelun tarjoaja tekee yleispalveluun kuuluvista tuotteista tai palveluista yksittäisiä hintasopimuksia, niiden ehtojen ja niihin perustuvien hintojen tulee olla kustannussuuntautuneita ja noudattaa avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

Postilain 28 §:n mukaan yleispalvelun tarjoajan on käytettävä kustan- nuslaskentajärjestelmää, jonka avulla kerättävistä tiedoista selviää eri palvelujen hintojen kohtuullisuus ja suhde kustannuksiin. Yleispalvelun tarjoaja saa itse valita käyttämänsä kustannuslaskentajärjestelmän. Yleispalvelun tarjoajan on laadittava kustannuslaskentajärjestelmästä Viestintävirastolle kuvaus, josta käyvät ilmi vähintään kustannusten pää- luokat ja se, miten kustannukset kohdennetaan.

Kustannusten kohdentamisesta kustannuslaskentajärjestelmässä sääde- tään tarkemmin postilain 29 §:ssä ja kustannuslaskentajärjestelmien valvonnasta postilain 30 §:ssä. Tarkempia säännöksiä kustannusten koh- dentamisesta postilain 29 §:n 1 momentissa tarkoitettujen periaatteiden mukaisesti annetaan valtioneuvoston asetuksella. Viestintävirasto on an-

tanut määräykset kustannuslaskentajärjestelmistä ja järjestelmien kuvauksista (62/2011 M) sekä postin yleispalvelun tarjoajien kustannuslaskentajärjestelmien tarkastuksista (63/2011 M).

Postilain säännöksiä ei sovelleta postilain 1 §:n 4 momentin mukaan kansainväliseen postiliikenteeseen siltä osin kuin Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta johtuu muuta.

6. YLEISPALVELUYRITYKSEN NIMEÄMISEN VÄLTÄMÄTTÖMYYTTÄ JA YLEISPALVELUYRITYKSEN VALINTAA KOSKEVAN ARVIOINNIN LOPPUTULOS

Yleispalveluyrityksen nimeämisen välttämättömyyttä koskevan arvioinnin lopputuloksena Viestintävirasto katsoo, että tämän päätöksen kohdassa 2 tarkoitetuille alueille on yleispalveluun kuuluvien kirjelähetysten postipalvelun tarjonnan turvaamiseksi välttämätöntä nimetä yleispalveluyritys.

Itella Posti Oy on ainoa postilain 2 §:n 7-kohdassa tarkoitettu postiyritys, joka tarjoaa kirjelähetysten postipalveluita tämän päätöksen kohdassa 2 tarkoitetuilla alueilla. Itella Posti Oy on myös tällä hetkellä ainoa toimija, jolla on toimilupa kirjelähetystyksiä koskevaan postitoimintaan, joten vertailua eri postiyritysten välillä ei suoritettu. Itella Posti Oy:n toimilupa kattaa koko maan Ahvenanmaan maakuntaa lukuun ottamatta.

Yleispalveluyrityksen nimeämistarpeen arviointi ja yleispalveluyrityksen valinta on näiden alueiden osalta esitetty kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä 1 olevassa perustelumuiustiossa.

7. PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Tämä päätös perustuu Viestintäviraston selvitykseen "Yleispalveluyritysten nimeäminen postipalveluiden tarjontaan", dnro 1643/9210/2011, joka on tämän päätöksen liitteenä 1.

Itella Posti Oy:llä on riittävät taloudelliset voimavarat yleispalvelun tarjontaan päätöksen kohteena olevilla alueilla. Itella Posti Oy:llä on toimipisteverkosto, joka kattaa jokaisen päätöksen kohteena olevan kunnan ja Itella Posti Oy tarjoaa ainoana toimijana yleispalvelun määritelmän mukaista kirjelähetysten postipalvelua tämän päätöksen kohteena olevilla alueilla. Itella Posti Oy on myös tällä hetkellä ainoa toimija, jolla on toimilupa kirjelähetysten postipalvelun tarjontaan, joten vertailua eri postiyritysten välillä ei suoritettu.

Muilta osin päätöksen perusteet on esitetty kokonaisuudessaan tämän päätöksen liitteenä 1 olevassa perustelumuiustiossa.

8. VIESTINTÄVIRASTON PÄÄTÖS

Viestintävirasto nimeää Itella Posti Oy:n yleispalveluun kuuluvien enintään kahden kilon painoisten kirjelähetysten postipalvelun tarjontaan velvolliseksi yleispalveluyritykseksi päätöksen kohdassa 2 tarkoitetuille alueille.

Itella Posti Oy:n on edellä mainituilla alueilla noudatettava postilain 3 ja 5 luvuista ilmeneviä yleispalveluyrityksen velvoitteita.

9. LAINKOHDAT, JOIHIN PÄÄTÖS PERUSTUU

Postilain 1–3 §, 14–24 §, 26–30 §, 80 §.

10. PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa tiedoksiannosta lukien 31.12.2021 saakka, jollei Viestintävirasto muuta päätöstä postilain 25 §:n edellyttämällä tavalla päätöksen perusteena olleissa seikoissa tapahtuneiden merkityksellisten muutosten johdosta.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

11. MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Lain 6 §:n mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

12. PÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT TIEDUSTELUT

Lisätietoja päätöksestä antavat lakimies Hanna Heiskanen (puh. 09 6966 787), viestintämarkkina-asiantuntija Jukka-Pekka Juutinen (puh. 09 6966 433) ja kehityspäällikkö Harri Rasilainen (puh. 09 6966 784). Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ficora.fi.

Pääjohtaja

Asta Sihvonen-Punkka

Johtaja

Johanna Juusela

LIITTEET

1. Perustelumustio yleispalveluyritysten nimeämisestä postipalveluiden tarjontaan 1643/9210/2011
2. Valitusosoitus